

ЗВІТ ЩОДО ОБСТЕЖЕННЯ БУДІВЛІ ГУРТОЖИТКУ НА НАЯВНІСТЬ МАТЕРІАЛІВ, ЩО МІСТЯТЬ АЗБЕСТ

Об'єкт: будівля гуртожитку
Львівське міжрегіональне вище професійне
училище залізничного транспорту
Адреса: Львівська область, м. Львів, вул.
Іванни Блажкевич, 10А
Проект: 34-46-11 «Львівське міжрегіона-
льне вище професійне училище залізнич-
ного транспорту, м. Львів, Львівська об-
ласть обл. /VETinEP II»

management4health AG

Дата підготовки:

21 травня 2026

Розробник:

Олена Дрозд

ЗМІСТ

1 Вступ	2
2 Мета, завдання та обсяг обстеження	2
3 Нормативна база	2
4 Інформація про об'єкт обстеження	3
5 Методологія обстеження	5
6 Обмеження обстеження	6
7 Результати обстеження	7
8 Відомості про відбір зразків	8
9 Оцінка матеріалів і ризиків	8
10 Порядок дій у разі виявлення підозрілих матеріалів	9
11 Висновки	10
12 Рекомендації	11

1 Вступ

У межах реалізації Українським фондом соціальних інвестицій проекту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» передбачається проведення реконструкції, оновлення або ремонтних робіт у будівлях закладів професійної освіти. Будівлі, зведені або реконструйовані у періоди широкого застосування азбестовмісних матеріалів, можуть містити матеріали, у складі яких наявний азбест.

Азбестовмісні матеріали потребують особливої уваги під час планування та виконання будівельних, ремонтних і демонтажних робіт, оскільки їх пошкодження, різання, свердління, руйнування або інше механічне порушення може призводити до вивільнення азбестових волокон у повітря робочої зони. Належне управління такими матеріалами передбачає їх попередню ідентифікацію, оцінку стану, визначення потенційних ризиків і планування безпечних рішень щодо подальшого поводження.

Цей звіт підготовлено за результатами обстеження будівлі гуртожитку, розташованої за адресою: Львівська область, м. Львів, вул. Іванни Блажкевич, 10А. Звіт призначений для використання замовником, проектною командою, підрядними організаціями та іншими відповідальними сторонами під час планування і виконання робіт на об'єкті..

2 МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОБСЯГ ОБСТЕЖЕННЯ

Метою обстеження було виявлення у доступних ділянках будівлі гуртожитку матеріалів, які можуть містити азбест, а також визначення необхідності подальших дій щодо їх оцінки, лабораторного підтвердження або управління.

Основними завданнями обстеження були:

1. візуальна ідентифікація матеріалів, які потенційно можуть містити азбест;
2. фіксація місця розташування таких матеріалів у разі їх виявлення;
3. попередня оцінка стану підозрілих матеріалів у разі їх виявлення;
4. визначення потреби у відборі зразків для лабораторного аналізу;
5. формування рекомендацій щодо дій у разі виявлення підозрілих матеріалів під час подальших ремонтних або демонтажних робіт.

Обстеження мало характер візуального обстеження доступних ділянок будівлі з можливістю відбору зразків потенційно азбестовмісних матеріалів

3 НОРМАТИВНА БАЗА

Під час підготовки звіту враховано загальні вимоги та підходи, передбачені чинними нормативними й методичними документами щодо безпеки працівників, ідентифікації азбестовмісних матеріалів і управління ризиками, пов'язаними з можливим впливом азбесту, зокрема:

- Державні санітарні норми і правила щодо безпеки та захисту працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 1013 від 05.06.2023;
- Директива 2009/148/ЄС Європейського Парламенту і Ради щодо захисту працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі, з урахуванням подальших змін;
- ISO 22262-1 Air quality - Bulk materials - Part 1: Sampling and qualitative determination of asbestos in commercial bulk materials;
- ISO 22262-2 Air quality - Bulk materials - Part 2: Quantitative determination of asbestos by gravimetric and microscopical methods;
- HSG264 Asbestos: The survey guide, як методичний орієнтир щодо планування, проведення та документування обстежень на наявність азбестовмісних матеріалів.

Зазначені документи використано як нормативно-методичну основу для формування підходу до візуального обстеження, визначення обмежень, оцінки необхідності відбору зразків і формулювання рекомендацій щодо дій у разі виявлення підозрілих матеріалів.

4 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТ ОБСТЕЖЕННЯ

Об'єктом обстеження є будівля гуртожитку, розташована за адресою: Львівська область, м. Львів, вул. Іванни Блажкевич, 10А.

Навколишня територія представлена сформованою міською забудовою з наявністю навчальних, житлових, транспортних та допоміжних інфраструктурних об'єктів поблизу. (рис. 1). За межами території закладу поблизу об'єкта проходять вул. Суботівська, вул. Петра Калнишевського, вул. Роксолани та вул. Низинна; також розташовані автобусна зупинка «Вул. Низинна», окремі будівлі навчального закладу, житлова забудова, інші навчальні корпуси та будівля філії Дніпропетровського університету залізничного транспорту.

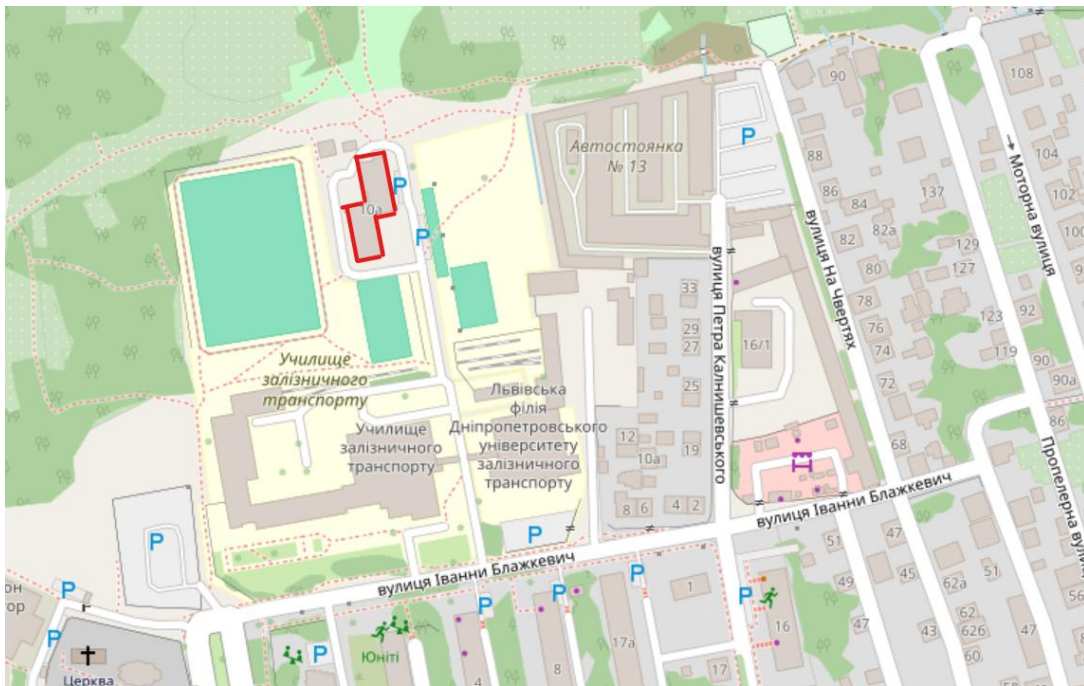

Рис. 1 – Місце розташування гуртожитку (Джерело: Дані карти © учасники OpenStreetMap. (Ліцензія ODbL)

Будівля використовується за функціональним призначенням як гуртожиток. Рік прийняття будівлі в експлуатацію - 1983. За наданою інформацією, реконструкція будівлі з моменту введення в експлуатацію не проводилася.

Будівля має дев'ять поверхів, технічний поверх і підвал. Загальна площа будівлі відповідно до технічного паспорта БТІ становить 6399,4 м². Орієнтовна площа приміщень, що підлягають внутрішньому ремонту, становить 676,2 м².

Рис. 2 – Зовнішній вигляд будівлі

За об'ємно-планувальним рішенням будівля є безкаркасною, з несучими поздовжніми та поперечними стінами. Основний матеріал стін – цегла. Матеріал перекриття – залізо-бетонні плити.

На момент проведення обстеження будівля експлуатувалася. Обстеження проводилося у межах доступних приміщень і ділянок, які могли бути пов'язані з планованими роботами в межах проекту.

Попередньо будівля обстежувалась консультантом з екологічної безпеки будівництва у лютому 2025 року (надано звіт № 34-46-11А). За результатами попереднього обстеження виявлено АБМ та матеріали, що можуть містити АБМ та потребують лабораторного підтвердження. Висновки цього звіту базуються на результатах вказаного звіту та візуального обстеження доступних ділянок будівлі.

За чергою I попередньо передбачаються такі види робіт:

- ремонт зовнішніх конструкцій існуючої будівлі за потреби;
- влаштування навісів над вхідними групами та приямками за потреби;
- утеплення огорожувальних конструкцій будівлі, зокрема зовнішніх стін і технічного поверху;
- утеплення цоколя будівлі з влаштуванням вимощення з бетонних фігурних елементів мощення;
- заміна вікон і зовнішніх дверей на енергозберігаючі, влаштування внутрішніх укосів;
- заміна плоскої покрівлі будівлі та водовідведення з покрівлі.

За чергою II попередньо передбачаються такі види робіт:

- ремонт внутрішніх приміщень на четвертому поверсі із заміною внутрішніх інженерних мереж у межах поверху;
- ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі на першому поверсі, включаючи облаштування санітарного вузла, доступного для осіб з обмеженими можливостями, відповідно до чинних будівельних норм;
- часткова заміна сантехнічних приладів у душових та туалетах.

З огляду на характер запланованих робіт, під час обстеження особлива увага приділялася доступним внутрішнім приміщенням, санітарно-технічним вузлам, інженерним мережам, підлоговим і настінним покриттям, стельовим елементам, перегородкам, трубопроводам, вентиляційним елементам, покрівельним і гідроізоляційним матеріалам, фасадним елементам, цоколю та іншим матеріалам, які можуть бути порушені під час ремонту.

5 МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ

Обстеження будівлі гуртожитку проводилося шляхом візуального огляду доступних приміщень, будівельних елементів, інженерних систем та оздоблювальних матеріалів, які могли входити до зони майбутніх ремонтних робіт.

Під час обстеження увага приділялася таким групам матеріалів і елементів:

- покрівельні та гідроізоляційні матеріали;

- фасадні елементи, зовнішні та внутрішні підвіконня;
- підлогові покриття, плінтуси, оздоблення стін і стель;
- перегородки, панелі, листові матеріали та облицювання;
- інженерні мережі, зокрема труби, вентиляційні канали, теплоізоляція трубопроводів;
- технічні приміщення, горище, підвал або інші допоміжні простори у разі доступності;
- залишки матеріалів, будівельні вироби або фрагменти, що зберігалися на об'єкті.

Підозрілими вважалися матеріали, які мають ознаки або типові сфери застосування, характерні для азбестовмісних матеріалів, зокрема волокнисту структуру, цементну матрицю з характерною текстурою, листові або плитні матеріали старого типу, бітумні або вінілові покриття старого зразка, теплоізоляційні матеріали на трубопроводах, прокладки, шнури, текстильні або картоноподібні матеріали технічного призначення.

У разі виявлення матеріалів, які за візуальними ознаками могли б містити азбест, передбачалося проведення фотофіксації, опис місця розташування, попередня оцінка стану матеріалу та відбір репрезентативного зразка для лабораторного аналізу. Відбір зразків мав виконуватися з мінімальним пошкодженням матеріалу, переважно з уже пошкоджених ділянок, за наявності таких.

6 ОБМЕЖЕННЯ ОБСТЕЖЕННЯ

Під час огляду не виконувалися демонтажні роботи, розкриття конструкцій, зняття шарів оздоблення, порушення цілісності підлогових покриттів, стін, стель, закритих порожнин або інженерних шахт.

До потенційно недоступних або частково недоступних ділянок, де теоретично можуть бути приховані матеріали, що не були оглянуті без розкриття конструкцій, належать:

- внутрішні шари стін, перегородок і перекриттів;
- порожнини за облицюванням;
- закриті інженерні шахти та канали;
- ділянки трубопроводів або вентиляційних систем, приховані в конструкціях;
- матеріали під наявними підлоговими покриттями;
- закриті або недоступні зони технічних приміщень, якщо такі були наявні.

У зв'язку з цим результати цього звіту не слід розглядати як абсолютне підтвердження повної відсутності азбестовмісних матеріалів у всій будівлі. Вони підтверджують, що під час візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку підозрілих матеріалів не виявлено.

7 РЕЗУЛЬТАТИ ОБСТЕЖЕННЯ

За результатами візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку, у яких передбачається виконання ремонтних робіт, виявлено сміттєпровід, який за візуальними ознаками та характером матеріалу ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів (рис. 3). Сміттєпровід проходить по всіх поверхах будівлі.

Рис. 3 - Сміттєпровід

Крім того, у підвальному приміщенні виявлено трубу, яка за візуальними ознаками ідентифікована як азбестоцементна (рис. 4).

Рисунок 4 – Труба в підлозі підвалу

Лабораторне підтвердження складу матеріалів не проводилося. Водночас, з огляду на типове застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель, у межах цього звіту сміттепровід приймається як азбестовмісний матеріал для цілей управління ризиками під час подальших ремонтних робіт.

Інших матеріалів, які мають очевидні ознаки азбестовмісних матеріалів або потребують відбору зразків для лабораторного підтвердження, у доступних для огляду ділянках будівлі гуртожитку не виявлено.

8 ВІДОМОСТІ ПРО ВІДБІР ЗРАЗКІВ

Під час обстеження будівлі гуртожитку матеріалів, які потребували б лабораторного аналізу, не виявлено. У зв'язку з цим зразки матеріалів не відбиралися.

У разі виявлення підозрілих матеріалів під час подальших ремонтних або демонтажних робіт такі матеріали мають розглядатися як потенційно азбестовмісні до моменту підтвердження їх складу компетентною особою або лабораторним аналізом.

9 ОЦІНКА МАТЕРІАЛІВ І РИЗИКІВ

Під час візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку було виявлено два елементи, які за результатами візуального огляду ідентифіковано як азбестоцементні вироби: сміттепровід та трубу у підвальному приміщенні. У межах цього звіту зазначені елементи розглядаються як азбестовмісні матеріали.

Азбестоцементні вироби належать до зв'язаних азбестовмісних матеріалів, у яких азбестові волокна зазвичай утримуються в цементній матриці. За умови збереження цілісності матеріалу та відсутності механічного впливу потенціал вивільнення азбестових волокон є відносно низьким порівняно зі слабкозв'язаними або незв'язаними азбестовмісними матеріалами.

Основним фактором ризику для таких матеріалів є їх механічне пошкодження, демонтаж, різання, свердління, ламання, шліфування або інші дії, що можуть порушити цементну матрицю і спричинити утворення пилу. Тому під час подальших ремонтних робіт необхідно забезпечити недопущення механічного порушення сміттепроводу та азбестоцементної труби в підвалі.

Попередня оцінка ризиків видалення сміттепроводу не проводилася, оскільки його демонтаж у межах запланованих робіт не передбачається. Пріоритетним підходом є залишення сміттепроводу на місці за умови збереження його цілісності, недопущення механічного впливу, документування місця розташування та інформування підрядника.

У разі зміни проєктних рішень і виникнення потреби у демонтажі або механічному втручанні у сміттепровід має бути проведена окрема оцінка ризиків і розроблений спеціальний порядок виконання робіт.

Для азбестоцементної труби, якщо її демонтаж не передбачається, її доцільно залишити на місці з недопущенням пошкодження, капсулюванням, документуванням місця розташування та інформування підрядника. У разі демонтажу труби рівень ризику зростає, оскільки будь-яке механічне втручання може призвести до пошкодження цементної матриці, утворення пилу та потенційного вивільнення азбестових волокон. Додатковим

фактором ризику є розташування труби у підвальному приміщенні, тобто у внутрішньому, частково обмеженому просторі, де пил може накопичуватися локально і створювати ризик для працівників, залучених до робіт, а також для інших осіб у разі неконтрольованого доступу до зони робіт.

Демонтаж має виконуватися лише підготовленими та компетентними працівниками або спеціалізованим підрядником, із забезпеченням контролю доступу до зони робіт, недопущенням утворення та поширення пилу, використанням відповідних засобів індивідуального захисту, належним пакуванням демонтованого матеріалу та передачею відходів як небезпечних відповідно до вимог законодавства і процедур проєкту.

Під час виконання ремонтних або демонтажних робіт підрядник також має враховувати можливість випадкового виявлення інших прихованих матеріалів, які можуть містити азбест, зокрема у закритих конструкціях, шарах оздоблення, інженерних шахтах, ізоляції трубопроводів або інших елементах, що не були доступні під час візуального огляду. У разі виявлення таких матеріалів роботи у відповідній зоні мають бути призупинені до проведення додаткової оцінки.

10 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВІЯВЛЕННЯ ПІДОЗРІЛИХ МАТЕРІАЛІВ

Під час виконання ремонтних, демонтажних або підготовчих робіт підрядник має враховувати можливість виявлення матеріалів, які не були доступні для огляду під час обстеження і можуть потенційно містити азбест. До таких матеріалів можуть належати старі листові, ізоляційні, цементні, бітумні, текстильні або ущільнювальні матеріали, а також ізоляція трубопроводів, вентиляційних елементів чи обладнання.

У разі виявлення матеріалу, який має ознаки можливого вмісту азбесту або викликає сумнів щодо безпечного складу, підрядник зобов'язаний:

1. негайно припинити роботи у відповідній зоні.
2. Не пошкоджувати, не демонтувати, не різати, не свердлити, не ламати, не шліфувати і не переміщувати підозрілий матеріал.
3. Обмежити доступ до місця виявлення матеріалу, щоб запобігти його випадковому пошкодженню працівниками або іншими особами.
4. Повідомити про виявлення підозрілого матеріалу:
 - загального керівника робіт на об'єкті;
 - представника УФСІ (технічний консультант, консультант з екологічної безпеки будівництва);
 - відповідальну особу з охорони праці, екологічного та соціального управління на об'єкті;
 - спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів або іншого компетентного фахівця.

5. Зафіксувати місце виявлення матеріалу: зробити фото, зазначити приміщення, ділянку, орієнтовну кількість або площу матеріалу, його стан і характер можливого пошкодження.
6. До прийняття рішення компетентною особою розглядати такий матеріал як потенційно азбестовмісний.
7. Подальші роботи у цій зоні відновлювати лише після прийняття одного з рішень:
 - проведення додаткового обстеження і, за потреби, лабораторного аналізу;
 - підтвердження, що матеріал не містить азбесту;
 - або організації робіт із цим матеріалом як з потенційно азбестовмісним із застосуванням відповідних заходів безпеки.

Підрядник не має права самостійно приймати рішення про демонтаж або видалення підозрілого матеріалу без погодження із замовником та відповідальними фахівцями. Усі рішення щодо підозрілих матеріалів мають бути задокументовані та враховані у подальшій організації робіт, плані охорони праці, плані управління відходами та, за потреби, у плані робіт з видалення азбестовмісних матеріалів.

11 Висновки

1. У період з лютого 2025 р. по травень 2026 р. було проведено візуальне обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку, розташованої за адресою: Львівська область, м. Львів, вул. Іванни Блажкевич, 10А.
2. За результатами візуального обстеження у будівлі гуртожитку виявлено сміттєпровід, який за результатами візуального огляду ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів. У межах цього звіту сміттєпровід розглядається як азбестовмісний матеріал.
3. У підвальному приміщенні виявлено трубу, яка за результатами візуального огляду ідентифікована як азбестоцементна. У межах цього звіту труба розглядається як азбестовмісний матеріал.
4. Лабораторне підтвердження складу сміттєпроводу та азбестоцементної труби не проводилося. Водночас, з огляду на характер матеріалів, типові застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель та результати візуального огляду, відбір зразків не вважався необхідним для прийняття управлінських рішень щодо подальшого поводження з цими елементами.
5. Азбестоцементні вироби належать до зв'язаних азбестовмісних матеріалів. За умови збереження цілісності матеріалу та відсутності механічного впливу потенціал вивільнення азбестових волокон є незначним. Основні ризики можуть виникати у разі пошкодження, демонтажу, різання, свердління, ламання, шліфування або іншого механічного порушення матеріалу.
6. Інших матеріалів, які мають очевидні ознаки азбестовмісних матеріалів або потребують відбору зразків для лабораторного підтвердження, у доступних для огляду ділянках будівлі гуртожитку не виявлено.

7. Висновки цього звіту поширюються на доступні для огляду ділянки будівлі гуртожитку та не виключають можливості наявності прихованих азбестовмісних матеріалів у закритих конструкціях, інженерних шахтах, порожнинах, шарах оздоблення, покрівельному пирозі, ізоляції трубопроводів або інших елементах, які не розкривалися під час обстеження.
8. У разі виявлення під час ремонтних або демонтажних робіт інших підозрілих матеріалів роботи у відповідній зоні мають бути призупинені до проведення додаткової оцінки і прийняття рішення щодо подальшого безпечного поводження з такими матеріалами..

12 РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час планування і виконання ремонтних або демонтажних робіт у будівлі гуртожитку рекомендується:

1. Ознайомити підрядника та відповідальних осіб з висновками цього звіту до початку виконання робіт.
2. Якщо під час ремонту виникає необхідність виконання робіт у безпосередній близькості до сміттєпроводу або труби в підвалі, такі роботи мають плануватися таким чином, щоб не пошкодити азбестоцементний матеріал. Не допускається свердління, різання, ламання, шліфування, демонтаж або інше механічне порушення АВМ без попереднього визначення спеціального порядку виконання робіт.
3. Для закриття сміттєпроводу, який ідентифіковано як виконаний з азбестовмісних матеріалів, може бути розглянуто його конструктивне відокремлення від ремонтованих приміщень шляхом улаштування захисної облицювальної конструкції, наприклад гіпсокартонної зашивки. Таке рішення має виконуватися без порушення цілісності азбестоцементного матеріалу, без кріплення безпосередньо до сміттєпроводу, якщо це може призвести до його пошкодження, та з урахуванням необхідності збереження інформації про розташування АВМ у документації об'єкта. Місце розташування закритого сміттєпроводу має бути промарковане та відображене у документації об'єкта для недопущення його випадкового пошкодження під час майбутніх ремонтних, демонтажних або експлуатаційних робіт. Детальні технічні рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу, способу кріплення облицювальної конструкції, заходів із недопущення пошкодження азбестоцементного матеріалу, інформування працівників і контролю стану АВМ доцільно визначити в окремому плані управління азбестовмісними матеріалами або в методичному рішенні / плані виконання робіт до початку відповідних ремонтних робіт
4. Для азбестоцементної труби можливі два основні варіанти подальшого поводження: залишення на місці з конструктивним відокремленням шляхом улаштування захисної облицювальної конструкції або демонтаж. Якщо виникає потреба у демонтажі, переміщенні, різанні, свердлінні чи іншому механічному втручанні

в азбестоцементну трубу, до початку робіт необхідно провести окрему оцінку ризиків і визначити спеціальний порядок виконання робіт.

5. Включити до проєктної та будівельної документації вимогу щодо дій у разі випадкового виявлення матеріалів, які можуть містити азбест.
6. У разі виявлення підозрілих матеріалів під час робіт:
 - негайно припинити роботи у відповідній зоні;
 - не порушувати, не демонтувати і не переміщувати матеріал до проведення додаткової оцінки;
 - обмежити доступ до ділянки;
 - повідомити відповідальних осіб замовника, проєктної команди та підрядника;
 - організувати додаткове обстеження компетентною особою;
 - за потреби забезпечити відбір зразків і лабораторне підтвердження складу матеріалу;
 - оновити відповідні документи з екологічного та соціального управління, охорони праці й управління з відходами, розробити план видалення азбестовмісних матеріалів.
7. Не виконувати свердління, різання, шліфування, ламання або інше механічне порушення невідомих старих будівельних матеріалів до підтвердження їх безпечного складу.
8. У разі зміни обсягу проєктних або ремонтних робіт, розглянути необхідність додаткового цільового обстеження відповідних ділянок.